

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 3. maj 2017
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Anna Seneberg Winkel
Sagsnr.: 2017-0030-5462
Dok.: 2290838

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 525 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 6. april 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Carsten Madsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 525 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren i forbindelse med evalueringen af offentlighedslovens ministerbetjeningsregler gennemgå og offentliggøre, hvorvidt lovkvaliteten er blevet tilsvarende bedre af, at embedsmændene har fået et større råderum til at vejlede ministeren i, jf. artiklen »Fik vi så bedre lovkvalitet?« den 3. april 2017, Information?”

Svar:

1. I lyset af den i spørgsmålet nævnte artikel fra Dagbladet Information går Justitsministeriet ud fra, at der med spørgsmålet sigtes til, om lovkvaliteten er blevet bedre efter indførelsen af ministerbetjeningsreglen i offentlighedslovens § 24.

Efter offentlighedslovens § 24, stk. 1, omfatter retten til aktindsigt ikke interne dokumenter og oplysninger, der udveksles mellem (1) et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder eller (2) forskellige ministerier, herunder de pågældende ministeriers underordnede myndigheder, på et tidspunkt, hvor der er konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få brug for embedsværkets rådgivning og bistand.

Baggrunden for indførelsen af den pågældende bestemmelse er beskrevet i Offentlighedskommissionens betænkning nr. 1510/2009 om offentlighedsloven. Det anføres i betænkningen, at ændringerne i den administrative struktur og den politiske beslutningsproces – herunder navnlig den øgede deltagelse af styrelser og direktorater i ministerbetjeningen samt det øgede tværministerielle samarbejde om sager og beslutninger af politisk karakter – har styrket behovet for, at forvaltningsmyndighederne i fortrolighed kan udveksle dokumenter og oplysninger som led i ministerbetjening. I tilknytning hertil anføres det, at ministerbetjeningsreglen skal ses i lyset af, at ministrene har brug for at få kvalificeret fortrolig rådgivning og bistand fra embedsværket også i sager, hvor ekspertisen er fordelt på flere forvaltningsmyndigheder, og at bestemmelsen skal medvirke til, at ministrene på hensigtsmæssig måde kan varetage deres funktioner som regeringspolitikere.

Formålet med ministerbetjeningsreglen er i forlængelse heraf ifølge Offentlighedskommissionen navnlig at beskytte den interne og politiske be-

slutningsproces, når dokumenter og oplysninger udveksles mellem forskellige myndigheder i forbindelse med ministerbetjening.

Der henvises til Offentlighedskommissionens betænkning nr. 1510/2009, s. 598.

2. I den artikel, der henvises til, er det ikke nærmere anført, hvad der sigtes til med ”lovkvalitet”. I artiklen omtales imidlertid bl.a. overholdelse af høringsfrister.

Der gælder en række retningslinjer for, hvordan lovforslag skal affattes. Retningslinjerne er gengivet i Justitsministeriets vejledning nr. 9801 af 3. juni 2005 om lov kvalitet samt i en række skrivelser om lovtekniske emner og skal sikre, at lovforslag affattes klart, let læseligt og pædagogisk. Dette er vigtigt navnlig af hensyn til borgerne, Folketinget, medierne og de rets-anvendende myndigheder.

Den tekniske affattelse af et lovforslag og den deraf affødte kvalitet af lovforslaget har imidlertid ikke nogen nævneværdig sammenhæng med hensigtsmæssigheden af de politiske beslutninger, der ligger bag lovforslaget.

Det kan i øvrigt ikke antages, at eksistensen af ministerbetjeningsreglen i særlig grad understøtter eksempelvis overholdelse af høringsfrister eller lignende.

3. I henhold til supplementet til politisk aftale af 3. oktober 2012 mellem den daværende regering (S, R og SF), V og K om en ny offentlighedslov skal ministerbetjeningsreglen og folketingspolitikerreglen evalueres tre år efter lovens ikrafttræden.

Evalueringen skal ifølge den politiske aftale bag offentlighedsloven bestå af flere led, herunder en redegørelse, der skal udarbejdes af Justitsministeriet, om erfaringerne med de to nævnte bestemmelser. Redegørelsen skal endvidere mere generelt belyse de hidtidige erfaringer med offentlighedsloven.

Som led i indsamlingen af oplysninger til brug for redegørelsen sendte Justitsministeriet medio december 2016 en række spørgeskemaer til bl.a. samtlige departementer og deres relevante underliggende myndigheder.

Spørgeskemaerne indeholder bl.a. et selvstændigt punkt om ministerbetjeningsreglen. Myndighederne er således blevet bedt om at oplyse, i hvor mange sager ministerbetjeningsreglen har været anvendt, samt i hvor mange af disse sager meroffentlighedsprincippet efter offentlighedslovens § 14, stk. 1, har været anvendt. Myndighederne er endvidere blevet bedt om at angive, om ministerbetjeningsreglen har givet anledning til vanskeligheder eller fortolkningsspørgsmål i øvrigt.

4. Spørgeskemaerne indeholder ikke spørgsmål, der retter sig mod bestemmelsens betydning for kvaliteten af ministerbetjeningen og for kvaliteten af de politiske beslutninger, der bliver truffet på baggrund af den rådgivning, som ministrene modtager fra embedsværket.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil det være meget vanskeligt at fastlægge en relevant målestok for kvaliteten af den rådgivning, der ydes til ministrene og de politiske beslutninger, der bliver truffet på baggrund heraf.

Hertil kommer, at der formentlig vil være meget delte holdninger til, om de politiske beslutninger, der er truffet efter den nye offentlighedslovs ikrafttræden den 1. januar 2014, har været bedre end de beslutninger, der blev truffet før den nye offentlighedslovs ikrafttræden.